

koster dem at føre Folk noget længere frem. Det er et Forhold, vi kende godt fra det daglige Liv. Urtekræmmeren kender det ogsaa. Han tjener ikke saa meget, naar han sælger 4 Pund pr. Enhed, som naar han sælger $\frac{1}{2}$ Pund. Jeg synes altsaa ikke, der fra det ærede Medlems Side er ført noget Bevis for, at det er en gal Teori, vi her ere inde paa, og det kan ikke lykkes at føre et saadant Bevis, al den Stund det maatte føres mod al Praksis i hele Verden. Overalt er man gaaet til en lignende Ordning, og jeg mener derfor, at Basis for vore Takster er fuldt ud forsvaret.

Jeg skal slutte med at sige, at jeg ønsker helst, man bliver staaende ved de nuværende Takster, men paa den anden Side maa jeg erkende, at adskillige af disse ere saadanne — og det gælder særlig for Kortenes Vedkommende — at den Forhøjelse, som foreslaas, ikke kan siges at være for høj. Det kan ogsaa være, at den Forhøjelse af Grundtaksten, som er foreslaaet, kan forsvares. Men hvad jeg navnlig har ivret imod, er at komme længere frem, og hvad jeg bestemt har modsat mig og ønsker at lægge det kommende Udvalg paa Sinde, er: Gaa ikke med til at skaffe os en 2den Klasse i dobbelt Forstand ved at lægge en Ekstraskat paa dem, som benytte hurtiggaaende Tog; vi have nu Iltog, som løbe paa Kystbanen, og som drives frem med Iltogsfart fra Kjøbenhavn til Vedbæk og Rungsted, og det er meningsløst der at drive Iltogsfart. Man skal drive den paa lange Afstande, naar man kan vente at føre Togene frem nogenlunde fyldte med rejsende, men paa saadanne smaa Strækninger er det overflødig, og adskillige af disse kunne indskrænkes. Men paa de Forbindelser vi have, navnlig mellem Landsdelene, skal man ikke gøre Rejserne dyrere og besværligere for Folk, end de allerede ere, og ikke tvinge dem med smaa Penge til at tilbringe den dobbelte Tid paa Rejse, det kommer alligevel til at gaa ud over deres Tid eller deres økonomiske Evne paa den ene eller anden Maade.

Hammerich: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) henvendte et Par Bemærkninger til mig, hvortil jeg ønsker at knytte et lille Svar. Hvad han sagde angaaende den Udtalelse, jeg fremkom med om den faldende Skala, skal jeg ikke dvæle videre ved, thi der er jeg jo i Princippet enig med ham. Jeg fremførte kun nogle Bemærkninger, som

skulde vise, at den *Beregning*, som paa dette Punkt var opstillet fra Kommissionens Side, dog sikkert kunde kritiseres noget. Men i Realiteten er jeg i øvrigt enig med ham, og naar det ærede Medlem har læst mine Udtalelser, vil han vist ogsaa fuldt erkende det. Derimod skal jeg dvæle lidt mere ved en anden Bemærkning: om Returtaksterne. Der mente det ærede Medlem, at han fandt det ganske rigtigt, at man i sin Tid afskaffede dem, og han sagde, at det var ikke af teoretiske Grunde, man gjorde det. Nej, sagde han, det var, fordi vi i Kommissionen syntes, det var højst urigtigt, at en Mand, fordi han kørte to Gange 5 Mil skulde køre billigere pr. Mil, end naar han kørte en Gang 10 Mil. Det er mig nu ikke ret muligt i dette at se andet end en absolut teoretisk Betragtning; jeg tror ogsaa, det var det eneste, der i sin Tid blev fremført over for Rigsdagen til Motivering af at afskaffe Returtakster. Men hvis man lægger en saadan Betragtning til Grund, vil det jo ogsaa være ganske forkasteligt at give nogen som helst Moderation enten til Aars- eller til Maanedskort, thi akkurat de samme Urigtigheder fremkomme jo derved; man skal imidlertid ikke se teoretisk og doktrinært paa Takster. Hvis man vil have det rette Udbytte af Jernbanerne, vil det være et Misgreb. Med Hensyn til Returtaksterne har det jo ogsaa noget paa sig, at der sikkert ikke er noget andet Land, der er gaaet til den absolute Afskaffelse af dem. Det var dette Skridt, og absolut dette, der tvang den meget lave Grundtakst frem i sin Tid, og det er ganske det samme, som vil hindre os i nu at gaa til en saadan Forhøjelse af Grundtaksten, at vi kunne faa et klækkeligt større Udbytte af vore Baner. Og hvorfor er det forkert? Fordi det ganske sikkert er forkert, at man lukker sig ude fra at opfordre Folk, som bo i nær Afstand af deres By, til at benytte Banen til denne By frem og tilbage. Sætter man en tilstrækkelig høj Grundtakst, ville Folk, som bo 1 à 2 Mil fra Byen, kunne staa sig ved at slaa sig sammen om at køre til Byen i Stedet for at benytte Banen. En anden Sag er det, at en Genoptagelse af Returtaksten selvfølgelig vil kræve en vis Begrænsning, men denne mener jeg ganske vist ingenlunde bør være af den Art, som det ærede Medlem nævnte, at man kun paa Billetter inden for 30 Kilometer fra enhver Station kan give Rabat paa Returbilletter; nej jeg mener, at den eneste Begrænsning, som er sund og naturlig, er